

KÜRESEL EKONOMİK GELİŞMELERİN SAĞLIK SEKTÖRÜNE ETKİLERİ

SAĞLIK KAMU ÖZEL İŞBİRLİĞİ (KÖİ) PROGRAMI

**Murad Bayar, CCN Holding Yönetim Kurulu Üyesi
OHSAD Konferansı, Nisan 2017**

İÇERİK

- Küresel Ekonomik Gelişmelerin Etkileri
- Sağlık KÖİ Modeli
- Dünyada Sağlık KÖİ Uygulamaları
- KÖİ Modeli Avantajları
- Uygulanan Uluslararası ve Yerel Standartlar
- Kullanılan Çözümler
- Mersin Şehir Hastanesi İstatistikleri
- İş Modeli Ortakları

KÜRESEL EKONOMİK GELİŞMELERİN ETKİLERİ

➤ Sağlık Harcamaları Artış Hızı

- Sağlık harcamalarının GSYİH'dan hızlı artışı
- 2020 yılında sağlık harcamaları GSYİH oranı %10,5 olacağı ve 8.7 trilyon \$ sağlık harcaması öngörüsü
- On yıl içerisinde BRICS ülkelerinde sağlık harcamalarının %117 artışı

➤ Kısıtlı Kamu Kaynakları

- Artan kamu borçlarının kamu bütçesi üzerindeki baskısı
- Nüfus artışı ve kronik hastalıklar ile sağlık harcamalarının artışı
- Artan sağlık harcamalarının sağlık yatırımlarını sınırlaması

➤ Demografik Yapının Değişimi

- Nüfus Artışı
- Hızla yaşlanan nüfus
- OECD ülkelerinde yaşam süresi beklentisinin 80 yıl olması ve artması

KÜRESEL EKONOMİK GELİŞMELERİN ETKİLERİ

- **Yetersiz Sağlık Personeli Sayısı**
  - Artan talebi karşılamada yetersiz kalan uzman personel sayısı
  - Tıp eğitimi alan kişi sayısındaki azalma

- **Artan Talep**
  - Kişilerin daha nitelikli ve ulaşılabilir sağlık hizmeti talebi
  - Bilgi ve süreçler ile ilgili şeffaflık talebi

- **Kronik Hastalıklar**
  - Uzayan yaşam süresi ve yaşlı nüfus ile yaygınlaşan kronik hastalıklar
  - DSÖ 2020 yılında kronik hastalıkların yaygınlaşmasının %57 artacağı öngörüsü

- **Maliyet Baskısı**
  - Artan talebi karşılamak için daha nitelikli ve ucuz hizmet sunumu
  - Küçük hastaneler yerine ölçek ekonomisi avantajı sunan büyük kampüsler

EĞİLİMLER

- Klinik süreçlerin standartlaşması
- Teknolojinin hizmetlere entegrasyonu
- Stratejik satın alma süreçleri
- Ölçek ekonomisi ile maliyetlerin azaltılması
- Kamu ve özel sektörün ortak hareket etmesi
- Kalitenin sürekli iyileştirilmesi
- Jenerik ve eşdeğer ilaç kullanımının artırılması

SAĞLIK KÖİ MODELİ

Kamu Özel İşbirliği, kamunun ihtiyacı olan mal ve hizmetlerin; bir sözleşmeye dayalı olarak devlet ve özel sektör arasında risklerin paylaşıldığı bir yöntemle hızlı bir takvimle hayata geçirildiği yatırım amaçlı finansman modelidir.

Model

- Kamu hizmetlerinde özel sektör kapasitesinin kullanımı
- Yatırım ve finansman risklerinin yatırımcıda olması

Avantajları

- Artan sağlık hizmet talebinin karşılanması
- Kamu kaynaklarının verimli kullanılması
- Sistem verimliliğinin arttırılması
- Deprem gibi yapısal etkilerin azaltılması
- Maliyet etkin sağlık hizmeti verilmesi
- Ülkeye fon girişinin sağlanması
- Özel sektörün işletme ve organizasyon deneyiminden yararlanılması

DÜNYADA SAĞLIK KÖİ UYGULAMALARI

Kanada

- ✓ Başlangıç : 2003
- ✓ 92 Proje
- ✓ 26 milyar \$

İngiltere

- ✓ Başlangıç : 1990
- ✓ 130 Proje
- ✓ 15 milyar \$

Almanya

- ✓ Başlangıç : 2002
- ✓ 21 Proje
- ✓ 3 milyar \$

Fransa

- ✓ Başlangıç : 2002
- ✓ 50 Proje
- ✓ 5 milyar \$

İtalya

- ✓ Başlangıç : 1999
- ✓ 50 Proje
- ✓ 6.5 milyar \$

Portekiz

- ✓ Başlangıç : 2002
- ✓ 6 Proje
- ✓ 1 milyar \$

Türkiye

- ✓ Başlangıç : 2009
- ✓ 34 Proje
- ✓ 20 milyar \$

Doğu Avrupa Ülkeleri

- ✓ Polonya
- ✓ Romanya
- ✓ Macaristan

KÖİ MODELİ AVANTAJLARI

Yapısal Avantajlar

- Yeşil hastane sistemleri
- Trijenerasyon sistemleri
- Gri su sistemleri
- Deprem izolatörleri
- Yatak başına kapalı alan oranı ile dünya standartları
- Tüm hastanelerde kapalı otopark
- Yürüyen bantlı koridor ve merdivenler
- Spor merkezleri
- Kreş ve gündüz bakım evleri

Ekonomik Avantajlar

- Sağlık turizmi gelirlerine olumlu etkileri
- Kamu arazilerinin değerlendirilmiş olması
- Bakım ve onarım maliyetlerin ekonomik transferi
- Kamu borç stokunun azalması ve böylece
- Korucuyu sağlık hizmetlerine daha fazla kaynak aktarılabilmesi
- Hasta yatış sürelerini kısaltması
- Hastane enfeksiyonlarını azaltmak ve ilgili maliyetini düşürmek
- Teknolojik uygulamaların maliyeti düşürmek

Tıbbi Avantajlar

- Tedavi çeşidini ülke geneline yayması
- Hizmet kalitesinin artması
- Etkin sağlık hizmeti sunumunu sağlaması
- Yeterli sayıda nitelikli yatak kazandırması
- Teşhis ve tedavide yeni konsept ve teknolojilerin kullanılması
- Tedavi hizmetlerinin hızla vatandaşın kullanımına geçmesi
- Hasta ve yakınları üzerinde psikolojik olumlu etkiler
- Hastane enfeksiyonlarını azaltmak
- Tıbbi inovatif yaklaşımlara ulaşım
- Hastaların koğuş tarzı oda yerine tek veya iki kişilik odalar

Diğer Avantajlar

- Çalışanlar için sağlıklı yaşam merkezleri ve sosyal alanlar oluşturmak
- Ergonomik ve konforlu çalışma ortamı oluşturmak,
- Çalışan güvenliği, iş kolaylığı ve memnuniyetini arttırmak,
- İş gücü ve hizmet kalitesini arttırmak
- Sağlık hizmet performansını yükseltmek
- 25 yıl sonunda yatırımın bedelsiz olarak devri
- Çevreci hastaneler
- Üstün işletme standartları

UYGULANAN ULUSLARARASI VE YEREL STANDARTLAR

Yerel Standartlar

- Sağlıkta Kalite Standartları (SKS)
- Sağlıkta Akreditasyon Standartları
- Steril Hizmet Şartları ve Uygulamaları
- Ulusal Mikrobiyoloji Standartları Rehberleri
- Hastane Bilgi Yönetim Sistemi Çerçeve Alım İlkeleri Kılavuzu
- Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği
- Güvenlik Cerrahi Uygulama Rehberi
- İlaç Güvenliği Rehberi
- Sağlık Otelciliği Hizmet Sunum Rehberi

Uluslararası Standartlar

- OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi
- ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi
- ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi
- ISO 13485 Tıbbi Cihazlar İçin Kalite Yönetim Sistemi
- ISO 14644-1 Temiz Odalar ve Kontaminasyon Kontrolü
- ISO 15189 Tıbbi Laboratuvarların Akreditasyonu
- ISO 17665 Tıbbi Cihazların Sterilizasyonu
- ISO 14937 Tıbbi Ürünlerin Sterilizasyonu
- DICOM (Dijital Veri Formatı)
- HACCP Tehlike Analizi ve Kritik Kontrol Noktaları Yönetim Sistemi

KULLANILAN YERLİ ÜRÜNLER VE ÇÖZÜMLER

Ürünler	Hizmetler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Hastane Bilgi Yönetim Sistemi yenilikleri<ul style="list-style-type: none"> • Entegre servis odaklı yazılım mimarisi • RFID / Malzeme Yönetim Sistemi • Hastane içi yön bulma uygulaması ➤ Kampüs otomasyonu, merkezi işletim ve yönetim uygulaması ➤ Yardım Masası ve Varlık Yönetimi yazılımı ➤ Hasta yatak ve sedyeleri ile tamamlayıcı hastane tefrişatı ➤ İlaç Yönetim Sistemi yazılım ve donanımı ➤ Nitelikli bina sistem ve malzemeleri ➤ Ulusal sağlık verileri ve hasta bilgilerinin Türkiye genelinde standardizasyonu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Merkezi laboratuvar yönetimi ➤ Merkezi sterilizasyon işletmesi ➤ Radyoloji / nükleer tıp / radyasyon onkoloji görüntüleme hizmetleri ➤ Kemoterapi/ robotik ilaç hazırlama ➤ Fizik tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri ➤ Genel destek hizmetleri<ul style="list-style-type: none"> • Temizlik • Güvenlik • Yemek • Hasta yönlendirme • Çamaşır • Teknik destek ve diğer hizmetler

Tıbbi Cihazların AR-GE ve Yerli Üretimi
Öncelikli Cihazlar: MR, Tomografi ve Dijital Röntgen
Yıllık 1-2 Milyar \$ Pazar Potansiyeli

KÖİ PROJELERİ ÇÖZÜMLERİ

Genel Mekan

Ameliyathane

Yoğun Bakım

Güvenlik Merkezi

Hasta Odası

Görüntüleme

Laboratuvar

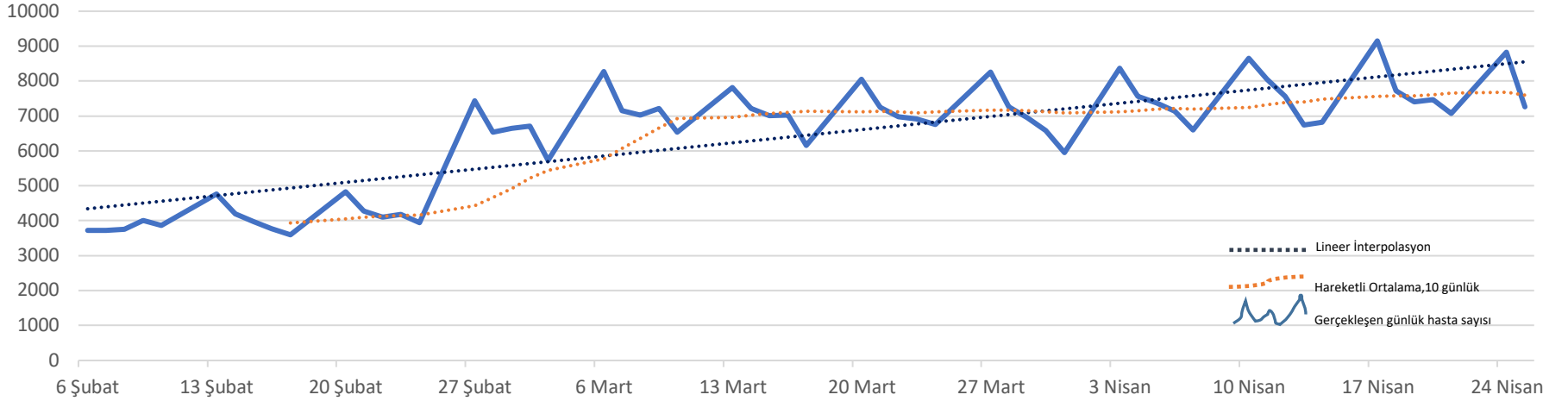
Veri Merkezi

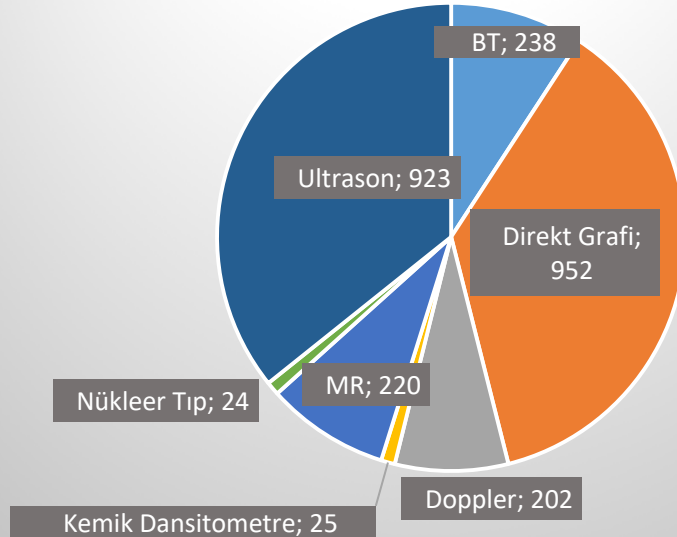
Sterilizasyon

MERSİN ŞEHİR HASTANESİ İSTATİSTİKLERİ

Mersin Şehir Hastanesi Günlük Hasta Sayısı

Mersin Şehir Hastanesi Günlük Görüntüleme (Ortalama : 2.583)

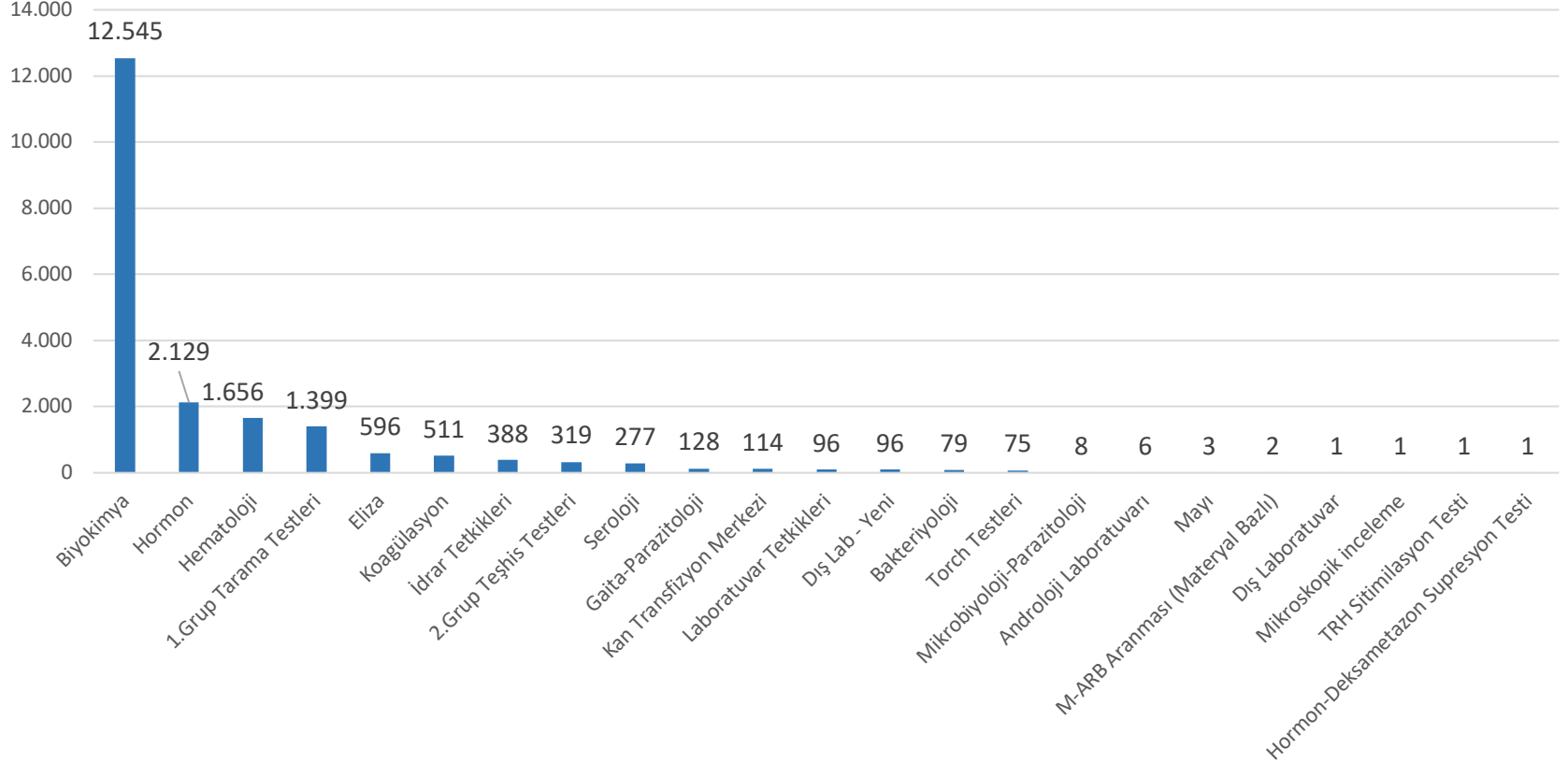

MERSİN ŞEHİR HASTANESİ İSTATİSTİKLERİ

MERSİN ŞEHİR HASTANESİ İSTATİSTİKLERİ

Mersin Şehir Hastanesi Günlük Laboratuvar İstatistikleri (Günlük Ortalama: 20.432)

BÖLGEMİZDEKİ SAĞLIK KÖİ POTANSİYELİ

Suudi Arabistan

- ✓ Sağlık Harcaması/GSYİH: %4,7
- ✓ Yatak Oranı : 23/10 bin
- ✓ Potansiyel Yatak: 61 bin

İran

- ✓ Sağlık Harcaması/GSYİH: %6,9
- ✓ Yatak Oranı : 17/10 bin
- ✓ Potansiyel Yatak: 200 bin

Mısır

- ✓ Sağlık Harcaması/GSYİH: %5,6
- ✓ Yatak Oranı :22/10 bin
- ✓ Potansiyel Yatak: 186 bin

Malezya

- ✓ Sağlık Harcaması/GSYİH: %4,2
- ✓ Yatak Oranı : 18/10 bin
- ✓ Potansiyel Yatak: 73 bin

OECD

- ✓ Sağlık Harcaması/GSYİH: %8,8
- ✓ Yatak Oranı : 42/10 bin

Pakistan

- ✓ Sağlık Harcaması/GSYİH: %2,6
- ✓ Yatak Oranı : 12/10 bin
- ✓ Potansiyel Yatak: 578 bin

Cezayir

- ✓ Sağlık Harcaması/GSYİH: %7,2
- ✓ Yatak Oranı : 17/10 bin
- ✓ Potansiyel Yatak: 100 bin

Türkiye

- ✓ Sağlık Harcaması/GSYİH: %5,4
- ✓ Yatak Oranı : 26/10 bin

İrak

- ✓ Sağlık Harcaması/GSYİH: %5,5
- ✓ Yatak Oranı : 13/10 bin
- ✓ Potansiyel Yatak: 108 bin

Sudan

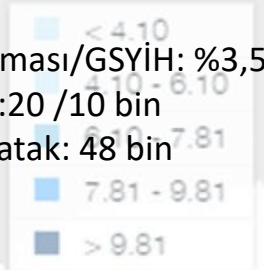
- ✓ Sağlık Harcaması/GSYİH: %1,4
- ✓ Yatak Oranı : 8/10 bin
- ✓ Potansiyel Yatak: 136 bin

Körfez Ülkeleri

- ✓ Sağlık Harcaması/GSYİH: %3,5
- ✓ Yatak Oranı :20 /10 bin
- ✓ Potansiyel Yatak: 48 bin

Suudi Arabistan, İran, Mısır

- ✓ **Toplam Potansiyel Yatak : 200 bin**
- ✓ **Toplam Potansiyel Yatırım: 50 Milyar \$**

İŞ MODELİ ORTAKLARI

İş
Geliştirme

Finans Kuruluşları

- Yerli bankalar
- Yabancı bankalar
- Kalkınma bankaları

Yatırım Şirketleri

- Özkaynak
- Organizasyon
- Proje Yönetimi

Yüklenici Şirketler

- Türkiye’de ve hedef ülkelerde faal inşaat şirketleri

Yatırım

Alt Yükleniciler

- Yapım
- Elektrik
- Mekanik

Malzeme Sağlayıcılar

- İnşaat malzemeleri
- Mefruşat

Danışmanlar

- Mimari
- Hukuk
- Çevre

İşletme

Teknoloji Sağlayıcılar

- Sistem entegratörleri
- Yazılım firmaları

Ekipman Sağlayıcılar

- Yüksek teknoloji tıbbi ekipman sağlayıcıları

İşletme Şirketleri

- Klinik destek ve genel destek hizmetleri

TEŞEKKÜRLER ...